

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Mocanu Tatiana,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.1 din Chișinău în procedura falimentului împotriva Tatianei Mocanu, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.1 din Chișinău în procedura falimentului, casată hotărârea din 21 iunie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și pronunțată o hotărâre nouă de admitere a acțiunii depuse de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.1 din Chișinău în procedura falimentului

*(Dosarul nr. 2ra-1390/23
NR. PIGD 2-19084997-01-2ra-06092023)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023).

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: I. Țonov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan)

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Mocanu Tatiana, Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 martie 2019, ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianei Mocanu, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii ÎMGFL nr.1 din Chișinău a indicat că prin hotărârea nr.2i-41/17 din 16 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a intentat procesul de insolvență în privința sa, cu desemnarea lui Popa Ion în calitate de administrator al procesului de insolvență. Iar, prin încheierea nr.2i-41/17 din 11 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus trecerea ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului, cu desemnarea în calitate de lichidator pe administratorul autorizat, Popa Ion.

3. Reclamanta a reținut că din cauza neonorării obligațiilor de plată de către proprietarii/locatarii blocurilor locative gestionate de către ea s-au acumulat datorii față de presatorul de servicii locativ-comunale SA „Termoelectrica”. Locatorii blocurilor locative gestionate de ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat, având obligația de a achita în termen plata conform facturilor (bonurilor de plată) primite (art.25 alin.(1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002). Însă din cauza neachitării de către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocului locativ gestionat a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv alimentarea cu energie termică, ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului este îndreptățită să acționeze consumatorii datornici în judecată pentru încasarea datoriei acumulate, întrucât la rândul său urmează să stingă creanțele față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către subconsumatorii restanțieri.

4. Potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, pârâta Mocanu Tatiana este proprietara *apartamentului nr. XXXX din bd. XXXXX*.

5. În baza contului personal deschis la ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului pe numele pârâtei, aceasta a acceptat și a beneficiat de servicii comunale în volumul deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

6. Potrivit informației din cont, Mocanu Tatiana a acumulat o datorie la plata pentru consumul energiei termice la locul de consum – *apartamentul nr.XXXXX din bd. XXXXX*, în perioada *01 martie 2013 – 31 ianuarie 2019*, în mărime totală de 29 192,26 de lei.

7. Cu trimitere la prevederile art.25 alin.(1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, art.51 alin.(4) și art.37 alin.(3) din Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe, pct.17 și 18 din Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, reclamanta a notat că serviciile publice de gospodărie comunală se prestează și respectiv se achită costul acestora.

8. A subliniat că în cazul prestării serviciilor comunale de către administratorul fondului locativ ÎMGFL nr.1 din Chișinău, prestarea serviciilor este efectuată în temeiul conturilor personale deschise. În caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriașii și locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine și încăperilor nelocative), aceștia din urmă sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite. Această concluzie rezultă din prevederile cuprinse în art. 25 alin. (5) din Legea nr. 1402-XV din 24.10.2002, potrivit căreia, agenții economici care furnizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acționa conform prevederilor alin.(2)–(4). La rândul său, dispozițiile alin.(2)-(4) din art. 25 din Legea enunțată statuează că, acțiunile ce pot fi întreprinse de către operator în privința consumatorilor care nu achită serviciile prestate, inclusiv acționarea în judecată. Prin urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Or, lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația de a achita serviciul prestat.

9. Cu referire la art.774 alin.(1), art.776, art.858 alin.(2) din Codul civil, ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului a menționat că obligațiunea de achitare a costului serviciilor prestate urmează să fie pusă în sarcina beneficiarului, la caz, proprietarei *apartamentului nr.XXXXX din bd. XXXXX*, Mocanu Tatiana.

10. La caz, Mocanu Tatiana nu a achitat pentru perioada *01 martie 2013 – 31 ianuarie 2019* costul serviciului pentru consumul energiei termice, acumulându-se o datorie în mărime totală de 29 192,26 de lei, fapt ce se confirmă prin informația despre calcularea și achitarea energiei termice.

11. În contextul enunțat ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Tatianeii Mocanu în beneficiul său a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 29 192,26 de lei, neachitată în perioada 01 martie 2013 – 31 ianuarie 2019, pentru *apartamentul nr.XXXXX, din bd. XXXXX*, precum și compensarea cheltuielilor pentru citarea pârâtei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea din 31 octombrie 2020 a Judecătoreii Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului. S-a încasat din contul Tatianeii Mocanu în beneficiul ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului suma de 29 192,26 de lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice neachitată în perioada 01 martie 2013 – 31 ianuarie 2019, precum s-a încasat suma de 90 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru citarea publică a pârâtei prin aviz publicitar, în total 29 282,26 de lei. S-a încasat din contul Tatianeii Mocanu în bugetul de stat în mărime de 875,76 de lei.

13. La 23 noiembrie 2020, Mocanu Tatiana a declarat apel împotriva hotărârii din 31 octombrie 2020 a Judecătoreii Chișinău, sediul Centru.

14. Prin decizia din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Mocanu Tatiana, casată hotărârea din 31 octombrie 2020 a Judecătoreii Chișinău, sediul Centru, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

15. Prin hotărârea din 21 iunie 2022 a Judecătoreii Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului. S-a încasat din contul Tatianeii Mocanu în beneficiul ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului suma de 6879,86 de lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice pe *apartamentul nr.XXXXX din bd. XXXXX* acumulată în perioada martie 2016 – martie 2019. S-a încasat din contul Tatianeii Mocanu în bugetul de stat suma de 270 de lei. În rest, acțiunea civilă depusă de ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului a fost respinsă ca fiind depusă cu depășirea termenului de prescripție.

16. Prin hotărârea suplimentară din 13 iulie 2022 a Judecătoreii Chișinău, sediul Centru s-a încasat din contul Tatianeii Mocanu în beneficiul ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului suma de 90 de lei cheltuieli pentru citarea publică a pârâtei.

17. Prima instanță a motivat soluția de admitere parțială a acțiunii depuse de ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului prin faptul că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, Mocanu Tatiana este

proprietarul *apartamentului nr.XXXXX, situat în XXXXX*. Apartamentul respectiv se află în blocul locativ care se află la balanța ÎMGFL nr.1 din mun. Chișinău în procedura falimentului. Potrivit informației cu privire la datoria pentru serviciile locativ-comunale prestate de SA „Termoelectrica” în perioada 01.03.2013- 31.01.2019, pentru consumul energiei termice în *ap. XXXXX din XXXXX*, constituie suma de 29 192,26 de lei.

18. Prima instanță a remarcat că proprietara *apartamentului nr.XXXXX din bd. XXXXX*, Tatiana Mocanu, beneficiind de consumul energiei termice, i-a revenit obligația corelativă de a achita în beneficiul ÎMGFL nr.1 din mun. Chișinău în procedura falimentului, care este gestionarul fondului locativ, datoria în mărime de 29 192,26 de lei conform informației cu privire la sumele calculate pentru serviciile locativ-comunale.

19. De asemenea, instanța de fond a precizat că Tatiana Mocanu a invocat expirarea termenului de prescripție la plata energiei termice. Aici, prima instanță a considerat că, având în vedere că obligația pecuniară a pârâtei a apărut până la intervenirea modificărilor operate în Codul civil, respectiv la caz sunt aplicabile prevederile art.267 alin.(1) din Codul civil, potrivit cărora, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

20. Totodată, cu trimitere la prevederile art.271, art.272, art.277 alin.(1) și (2), art.281 alin.(1) din Codul civil, instanța de fond a conchis că termenul în interiorul căruia ÎMGFL nr.1 din mun. Chișinău în procedura falimentului putea să-și apere drepturile pecuniare, pe calea intentării unei acțiuni civile în instanța de judecată, a fost depășit, or, pârâta Mocanu Tatiana a invocat tardivitatea acțiunii privind încasarea datoriei acumulate pentru perioada 01.03.2013-31.01.2019, având în vedere că aceasta a fost depusă abia la data de *20 martie 2019*, cu depășirea termenului de 3 ani prevăzut de lege.

21. În acest sens, prima instanță a dedus că având în vedere că acțiunea în judecată a fost depusă la *20 martie 2019*, perioadă pentru care urmează a fi încasată datoria solicitată este cuprinsă între *martie 2016-martie 2019*.

22. Instanța de fond a concluzionat că cuantumul datoriei formate pentru serviciile prestate de SA „Termoelectrica”, care urmează a fi încasată din contul Tatianei Mocanu în beneficiul ÎMGFL nr.1 din mun. Chișinău în procedura falimentului, necesită a fi micșorată din suma totală a datoriei din 29 192,26 de lei cu suma de 22 312,40 de lei, incluși în calculul datoriei pentru perioada de până în martie 2016. Or, restanța la plata datoriei pentru serviciile de energie termică este echivalentă sumei de 6879,86 de lei, reținând informația despre achitarea serviciilor locativ-comunale de către proprietar/locatar pentru perioada martie 2016 - martie 2019, care atestă acumularea datoriei la locul de consum amplasat pe *bd. XXXXX, ap. XXXXX*.

23. Suplimentar, instanța de fond, cu trimitere la art.86 alin.(2), art.94 alin.(1) și art.98 alin.(1) din Codul de procedură civilă, a considerat necesar de a încasa din contul Tatianei Mocanu în bugetul de stat taxa de stat în sumă de 270 de lei.

24. La fel, prima instanță a subliniat că potrivit actului de îndeplinire a serviciilor din 07 iulie 2020, rezultă că în legătură cu examinarea prezentei cauze civile, reclamanta a suportat cheltuieli de judecată pentru citarea publică a pârâtei în sumă de 90 lei și având în vedere că pârâta Mocanu Tatiana a pierdut procesul, instanța de judecată a considerat de a încasa din contul acesteia în beneficiul ÎMGFL nr.1 din mun. Chișinău, care a câștigat procesul, cheltuielile de judecată suportate pentru citarea publică a pârâtului în sumă de 90 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

25. La 08 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului, în persoana lichidatorului Popa Ion a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 28 septembrie 2022 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea parțială a hotărârii din 21 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii în sensul formulat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

26. La 20 iulie 2022, Mocanu Tatiana a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 21 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță sau după caz pronunțarea unei hotărâri noi de respingerea a acțiunii depuse de ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului ca fiind neântemeiată și tardivă.

27. La 26 ianuarie 2023, ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului, în persoana lichidatorului Popa Ion a depus supliment la cererea de apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie dispusă încasarea din contul Tatianei Mocanu în beneficiul său a datoriei în mărime totală de 15 243,76 de lei acumulată pentru neplata consumului energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv pentru citarea publică a pârâtei.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

28. Prin încheierea din 31 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului și amânată prezentarea de către ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului a

dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 502,02 lei în temeiul prevăzut la art.86 alin.(2) din Codul de procedură civilă. S-a acceptat spre examinare apelul declarat de ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului. S-a respins cererea depusă de Tatiana Mocanu privind scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de Mocanu Tatiana, cu acordarea apelantei termen de 10 zile din momentul primirii copieii încheierii respective pentru înlăturarea neajunsurilor apelului și anume, să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 154,79 de lei. Apelanta Mocanu Tatiana a fost atenționată că în situația în care nu va lichida în termenul stabilit de instanța de apel neajunsurile apelului acesta va fi restituit conform art.369 alin.(1) lit.a) CPC.

29. Prin încheierea din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Tatiana Mocanu în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, din motiv că apelanta nu a lichidat neajunsurile apelului în termenul stabilit de instanța de apel prin încheierea din 31 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

30. Prin decizia din 22 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de Mocanu Tatiana, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu și menținute încheierile din 31 octombrie 2022 și din 20 decembrie 2022 al Curții de Apel Chișinău.

31. Prin decizia din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului. S-a casat hotărârea din 21 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o hotărâre nouă, prin care s-a încasat din contul Tatianei Mocanu în beneficiul ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului suma de 15243,76 de lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice. S-a încasat din contul Tatianei Mocanu în bugetul de stat suma de 457,31 de lei taxa de stat.

32. Instanța de apel a motivat decizia prin faptul că potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, Mocanu Tatiana este proprietara bunului imobil - *apartamentului nr.XXXXX din bd. XXXXX*, cu numărul cadastral XXXXX. Blocul locativ în care este amplasat apartamentul reclamantei/intimate se află în gestiunea apelantei ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului, prin intermediul căruia la locul de consum indicat s-a livrat în perioada de referință servicii de furnizare a energiei termice.

33. De asemenea, instanța de apel a stabilit că potrivit informației oferite de Centrul de calcul SRL „Infobon”, la situația din ianuarie 2019, la locul de consum din apartamentul în litigiu, datoria constituie suma de 42452,16 lei. La fel, instanța de apel a constatat că prin hotărârea nr.2-2757/14 din 20 octombrie 2014 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău s-a admis parțial acțiunea ÎMGFL nr. 1 și s-a încasat din contul Tatianei Mocanu datoria pentru

consumul de energie termică în sumă de 8863,72 de lei pentru perioada *mai 2011 - februarie 2013*, iar pretenția privind încasarea sumei de 13 259,90 de lei a fost respinsă ca fiind tardivă. Conform informațiilor nominalizate, suma de 8863,72 de lei, adjudecată prin hotărârea nr.2-2757/14 din 20 octombrie a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău 2014, a fost achitată de Mocanu Tatiana în luna *decembrie 2017*.

34. În contextul enunțat, instanța de apel a rezumat că prin acțiunea înaintată, apelanta ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului pretinde încasarea din contul intimatului Mocanu Tatiana restanței la plata serviciilor de furnizare a energiei termice în sumă totală de 29 192,26 de lei, pentru perioada *01.03.2013-31.01.2019*, determinată prin deducerea din suma totală înregistrată a restanței de 42 452,16 lei a sumei de 13 259,90 de lei, adjudecarea căreia s-a respins prin hotărârea nr.2-2757/14 din 20 octombrie 2014 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

35. Concomitent, instanța de apel a reținut că suma totală a restanței la plata serviciului comunal prestat, formată conform situației din 31 ianuarie 2019, a fost determinată că în luna decembrie 2017 a fost achitată de către consumator suma de 8863,72 de lei în contul executării hotărârii judecătorești din 20 octombrie 2014, astfel, încât, suma nominalizată nu a fost inclusă în cuantumul total al restanței reflectate în informația oferită de centrul de calcul.

36. Instanța de apel a considerat că în speță se întrunesc condițiile legale ce impun intimatului Mocanu Tatiana obligația de plată a contravalorii serviciului de furnizare a energiei termice, de care aceasta a beneficiat în calitate de proprietar al *apartamentului nr.XXXXX, situat în XXXXX*, în calitate de loc de consum, ce însumează pentru perioada litigioasă (*01.03.2013- 31.01.2019*) 29192,26 de lei, determinată în modul sus-menționat.

37. Instanța de apel a remarcat că în contextul în care Mocanu Tatiana a invocat survenirea în speță a prescripției, la caz, în temeiul art.267 alin.(1), art.271, art.272 alin.(9) și art.281 alin.(1) din Codul civil (în redacția legii în vigoare din 01 martie 2019), ultima nu poate fi obligată la executarea obligației prescrise.

38. Instanța de apel a dedus că apelanta ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului a depus acțiunea împotriva Tatianei Mocanu la *20 martie 2019*, iar restanța s-a format în perioada *martie 2013 - februarie 2019*, fapt ce depășește trei ani pentru înaintarea acțiunii, fiind prescrisă, în contextul în care în speță, s-a constatat că intimata Mocanu Tatiana nu a achitat în perioada vizată nicio parte din restanțele formate și nu a întreprins măsuri de recunoaștere a restanțelor prescrise.

39. În circumstanțele relatate, instanța de apel a conchis că la caz nu se întrunesc condiții de întrerupere a curgerii prescripției obligațiunilor devenite scadente în perioada nominalizată.

40. De asemenea, instanța de apel a constatat că soluția primei instanțe privind adjudecarea sumei de 6879,86 de lei cu titlu de restanță la plata consumului de energie termică în perioada *martie 2016 - martie 2019* este eronată, întrucât contravine circumstanțelor cauzei și cadrului legal pertinent.

41. La acest aspect, instanța de apel a reținut că obiectul litigiului rezidă din pretențiile de încasare a restanțelor la consumul energie termice realizat în perioada de *până în ianuarie 2019*, astfel încât constatarea instanței de fond privind formarea restanței adjudecate *până în martie 2019*, este eronată și excedă limitele instituite de art.240 alin.(3) CPC, fapt ce poate afecta în viitor drepturile apelantei ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului în condițiile în care o astfel de constatare ar periclita posibilitatea acesteia de a pretinde de la Mocanu Tatiana plata pentru consumul energiei termice pentru perioada *februarie - martie 2019*, ce nu a constituit obiectul prezentului proces.

42. Suplimentar, instanța de a apel a notat că potrivit înscrisurilor din dosar, în perioada *01.03.2016-31.01.2019*, la locul de consum ce aparține Tatianeii Mocanu, au fost calculate și înaintate spre plată următoarele valori ale energiei termice livrate: *martie 2016 în sumă de 673,04 lei; aprilie 2016 în sumă de 1,88 de lei; octombrie 2016 în sumă de 235,92 de lei; noiembrie 2016 în sumă de 1037,03 lei; decembrie 2016 în sumă de 1176,62 de lei; ianuarie 2017 în sumă de 1360,42 de lei; februarie 2017 în sumă de 1049,20 de lei; martie 2017 în sumă de 660,34 de lei; octombrie 2017 în sumă de 240,61 de lei; noiembrie 2017 în sumă de 799,95 de lei; decembrie 2017 în sumă de 1133,27 de lei; ianuarie 2018 în sumă de 1173,99 de lei; februarie 2018 în sumă de 922,68 de lei; martie 2018 în sumă de 1193,01 lei; aprilie 2018 în sumă de 142,90 de lei; octombrie 2018 în sumă de 59,82 de lei; noiembrie 2018 în sumă de 1016,10 lei; decembrie 2018 în sumă de 1199,88 de lei; ianuarie 2019 în sumă de 1167,01 lei*. Astfel, în perioada de referință, la locul de consum al Tatianeii Mocanu a fost livrată energie termică în sumă totală de 15 243,76 de lei, iar ultima nu a efectuat nicio plată în contul stingerii acestei valori, or, plata realizată în decembrie 2017 în sumă de 8863,72 de lei a fost efectuată în contul stingerii creanței adjudecate prin hotărârea din 20 octombrie 2014 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău cu titlu de restanță la consumul energiei termică până în luna februarie 2013, astfel, încât această sumă nu poate fi îndreptată la stingerea creanțelor apelantului, formate după această lună a anului 2013.

43. În contextul enunțat instanța de apel a concluzionat că Tatiana Mocanu urmează să execute obligația de plată a sumei de 15 243,76 de lei cu

titlu de datorie la plata consumului de energie termică formată în perioada 01.03.2016 - 31.01.2019.

44. Instanța de apel a apreciat ca fiind eronată constatarea primei instanțe referitoare la faptul că în perioada indicată restanța Tatianeii Mocanu pentru consumul serviciului public de gospodărie comunale constituie suma de 6879,86 lei, fără a ține cont că la înaintarea acțiunii deja a fost exclusă din suma totală înregistrată a restanței la situația din 31 ianuarie 2019 de 42452,16 lei, suma care a fost respinsă de instanța judecătorească ca prescrisă prin hotărârea judecătorească sus-menționată, dar neexclusă din evidența calculelor serviciului respectiv.

45. Instanța de apel a considerat că la caz urma să fie determinat quantumul sumei adjudecate nu prin deducerea sumelor specificate în calcul, ci prin însumarea valorilor consumului energiei termice în perioada 01.03.2016-31.01.2019, ce oferă un rezultat al restanței de 15 243,76 lei (673,04 lei+1,88 lei+235,92 lei+1037,03 lei+1176,62 lei+1360,42 lei+1049,2 lei+660,34 lei+240,61lei+799,95 lei+1133,27 lei+1173,99 lei+922,68 lei+1193,01 lei+142,9 lei+59,82 lei+1016,1 lei+1199,88 lei+1167,01 lei = 15 243,76 lei).

46. Instanța de apel a catalogat ca fiind neîntemeiate argumentele Tatianeii Mocanu precum că în perioada de timp cuprinsă între luna martie 2013 și luna martie 2016 nu a făcut achitări din considerent că anterior la 12 septembrie 2009, 03 noiembrie 2009 și respectiv la 12 octombrie 2010 a depus în adresa ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului cereri, prin care a solicitat sistarea livrării agentului termic în apartamentul nr. XXXXX din bl. XXXXX din motiv că serviciul prestat este necalitativ, or, serviciul de furnizare a energiei termice reprezintă un serviciu colectiv, prestat nu doar în interesul și distinct intimatei, dar și în corespundere cu pct.1 din Anexa nr.7 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, potrivit căruia, pentru a putea cere sistarea/deconectare reclamanta urmează să dovedească deținerea unei surse de încălzire, altul decât cel centralizat, la locul de consum ce ar permite menținerea în continuare în apartament a temperaturii aerului de cel puțin +18 C pentru evitarea deteriorărilor în blocul locativ, condiție nerealizată de Mocanu Tatiana, iar probe concludente în acest sens nu au fost prezentate de către ultima în conformitate cu art.118 alin.(1) CPC.

47. Totodată, cu trimitere la pct.19-21, 23 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, instanța de apel a notat că prestarea necalitativă a serviciului de gospodărie comună oferă consumatorului dreptul de a pretinde o reducere la prețul acestui serviciu cu condiția prezentării actelor întocmite în ordinea stabilită de normele respective, în speță, înscrisuri ce atestă temperatura aerului în apartamentul intimatei în perioada litigioasă, la dosar, însă, astfel de înscrisuri concludente nu se atestă.

48. La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul intimitei Mocanu Tatiana precum că la dosar nu au fost prezentate probe întru confirmarea pretențiilor înaintate de ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului, deoarece datele menționate în informațiile oferite de centrul de calcul al apelantei reflectă informațiile din facturile întocmite pentru serviciul respectiv la locul de consum, în speță, survenind prezumția recepționării facturilor respective de către intimată (având în vedere că, reieșind din conceptul de bună-credință aceasta nu a prezentat nici o probă ce ar confirma că în perioada vizată aceasta a invocat în față gestionarului fondului locativ nerecepționarea facturilor de plată a serviciilor publice de gospodărie comunală), motiv pentru care instanța de apel a considerat că nu dispune de temeiuri justificative ce ar desconsidera informațiile respective.

49. Instanța de apel a concluzionat că pretențiile apelantei ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului sunt fondate în partea încasării din contul intimitei a restanței în sumă totală de 15243,76 de lei, formată pentru consumul de energie termică la locul de consum vizat în perioada *martie 2016 - ianuarie 2019*, din care motive a considerat necesar de a casa hotărârea din 21 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea indicată, cu emiteră în această latură a unei hotărâri noi de admitere a acțiunii ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului în mărime de 15243,76 de lei pentru consumul energiei termice în perioada indicată.

50. De asemenea, cu trimitere la prevederile art.94 alin.(1) CPC, instanța de apel a concluzionat de a încasa din contul intimitei Mocanu Tatiana în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 457,31 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

51. La *04 septembrie 2023*, prin intermediul oficiului poștal, Mocanu Tatiana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 21 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

SOLICITĂRILE RECURRENTULUI

52. În susținerea recursului Mocanu Tatiana a invocat că interpretarea legii din decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, iar prin admiterea recursului, se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

53. Recurenta a indicat că obiectul raportului juridic litigios îl formează neexecutarea de către proprietarul ce este consumator casnic a obligației de plată a serviciilor comunale.

54. Cu trimitere la prevederile art.25 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24 octombrie 2002, pct.3, pct.5, pct.18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002, recurenta a menționat că potrivit informației cu privire la datoria pentru serviciile locativ-comunale prestate de SA „Termoelectrica” în perioada 03 martie 2013 – 31 ianuarie 2019, constituie suma de 29 192,26 de lei.

55. Totodată, recurenta cu trimitere la art.264 alin.(1), art.271, art.272, art.277, art.281 din Codul civil, în redacția legii până la modificările din 01 martie 2019, a invocat expirarea termenului de prescripție la plata energiei termice. Or, după expirarea termenului de prescripție, debitorul poate refuza executarea obligației în baza art.281 alin.(1) din Codul civil în vigoare la data constituirii situației juridice.

56. La caz, instanța de apel urma să constate că termenul în interiorul căruia ÎMGFLnr.1 din Chișinău în procedura falimentului urma să-și apere drepturile pecuniare, pe calea intentării unei acțiuni în judecată, a depășit perioada pentru care s-a pretins încasarea datoriei pentru perioada 01 martie 2013 – 31 ianuarie 2019.

57. Având în vedere că acțiunea în judecată a fost depusă la 20 martie 2019, recurenta a considerat că instanța de fond corect a reținut că perioada pentru care urmează a fi încasată datoria pretinsă este cuprinsă între *martie 2016 – martie 2019*.

58. Recurenta învederează că quantumul datoriei formate pentru serviciile prestate de SA „Termoelectrica”, care urmează să fie încasată din contul său în beneficiul ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului, urmează să fie diminuată din suma totală a datoriei de 29 192,26 de lei până la 22 312,40 de lei. Or, restanța la plata datoriei pentru serviciile de energie termică este echivalentă sumei de 6 879,86 de lei, pentru perioada martie 2016 – martie 2019.

59. În drept, recurenta și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(1) lit.a) și b) din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare din 01 septembrie 2023, potrivit căroră, recursul este admis dacă interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție și prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

60. La 18 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa ÎMGFL nr.1 din Chișinău în procedura falimentului și SA „Termoelectrica” copia recursului declarat de Mocanu Tatiana, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referințelor (f.d.47, 49-50, vol.II),

61. La 23 ianuarie 2024, SA „Termoelectrica” a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Mocanu Tatiana, întrucât temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 din Codul de procedură civilă, având în vedere că acestea sunt similare argumentelor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a expus corespunzător. Or, dezacordul recurenteii cu decizia contestată nu poate constitui drept temei de casare a acesteia.

62. Totodată, cu referire la cuantumul datoriei pentru energia termică furnizată în sumă de 15243,76 de lei încasată prin decizia contestată, intimata a reținut că potrivit informației oferite de Centrul de calcul SRL „Infobon”, la situația din ianuarie 2019 la locul de consum: XXXXX, datoria pentru energia termică constituie 42 452,16 lei.

63. La acest aspect, intimata a reținut că prin hotărârea din 20 octombrie 2014 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău a fost admisă parțial acțiunea ÎMGFL nr.1 din Chișinău și s-a dispus încasarea din contul Tatianeii Mocanu a sumei de 8863,72 de lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice pentru perioada *mai 2011 – februarie 2013*, iar pretenția privind încasarea sumei de 13 259,90 de lei a fost respinsă ca fiind tardivă.

64. A menționat că potrivit informațiilor prezentate de SRL „Infobon” suma de 8863,72 de lei, adjudecată prin hotărârea din 20 octombrie 2014 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, a fost achitată în *decembrie 2017*. Suma totală a restanței la consumul energiei termice, formată la situația din *31 ianuarie 2019*, a fost determinată reieșind din faptul că în luna decembrie 2017 a fost achitată de către consumator suma de 8863,72 de lei în contul executării hotărârii judecătorești din 20 octombrie 2014, astfel, încât, suma respectivă nu a fost inclusă în cuantumul total al restanței reflectate în informația oferită de Centrul de calcul.

65. Intimata a rezumat că în perioada *01 martie 2016 – 31 ianuarie 2019* a fost livrată la locul de consum în litigiu energie termică în sumă totală de 15243,76 de lei, iar plata realizată în decembrie 2017 în sumă de 8863, 72 de lei a fost efectuată în contul stingerii creanței adjudecată prin hotărârea judecătorească din 20 octombrie 2014 cu titlu de restanță pentru consumul energiei termice formate până în februarie 2013, prin urmare, suma nominalizată nu poate fi îndreptată la stingerea creanței formate după această lună a anului 2013.

66. În contextul enunțat, intimata consideră justă soluția instanței de apel privind încasarea din contul Tatianei Mocanu a sumei de 15 243,76 de lei calculată pentru perioada 01 martie 2016 – 31 ianuarie 2019.

67. La fel, intimata consideră eronată afirmația recurenteii precum că restanța pentru consumul serviciului de alimentare cu energie termică ar constitui suma de 6879,86 de lei, or, din suma totală înregistrată la situația de 31 ianuarie 2019 de 42 452,16 lei a fost exclusă suma respinsă anterior de instanța judecătorească ca fiind prescrisă, precum și suma de 8863,72 de lei.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

68. În conformitate cu art.434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

69. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

70. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor *în vigoare la data depunerii recursului.*

71. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

72. Recursul declarat la *04 septembrie 2023* de către Tatiana Mocanu a fost depus după data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

73. În conformitate cu art.432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

74. Conform art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului):

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

75. În conformitate cu art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

76. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei, în ședință publică, la 08 iunie 2023.

77. Din actele cauzei rezultă că la 03 august 2023, prin intermediul poștei electronice, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei motivate a instanței de apel din 08 iunie 2023, la adresa electronică a reprezentantului recurentei Tatiana Mocanu, avocatului Mocanu Serghei, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar (f.d.23, vol.II).

78. Astfel, recursul declarat la 04 septembrie 2023 de către Tatiana Mocanu se consideră ca fiind depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.434 CPC.

79. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului (04 septembrie 2023).

80. Din analiza recursului declarat de Mocanu Tatiana rezultă că drept temei de declarare a recursului s-a invocat în esență pe prevederile art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data de 04 septembrie 2023, în special pe prevederile alin.(1) lit.a) și b), potrivit cărora potrivit cărora, recursul este admis dacă interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție și prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

81. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta Mocanu Tatiana a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(1) lit.a) și b) din Codul de procedură civilă, care prevăd că recursul este admis dacă interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, precum și prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție, nu a stabilit că decizia contestată a Curții de Apel Chișinău este bazată

pe o interpretare eronată a legii și că ar fi contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție pe cauze similare, iar prin admiterea recursului Tatianei Mocanu s-ar consolida sau s-ar modifica jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

82. În speță, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

83. De altfel, argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de art.432 alin.(1) lit.a) și b) din Codul de procedură civilă, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, la examinarea cauzei, instanța de apel a aplicat legislația în vigoare care în rezultatul interpretării normelor legale corespunde jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. Cu atât mai mult, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale aplicabile speței.

84. Pe lângă acestea, verificând legalitatea și temeinicia decizia contestate prin prisma argumentelor recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că soluția instanței de apel este contrară legii sau cu aprecierea arbitrară a probelor. Dimpotrivă, decizia a fost emisă cu respectarea prevederilor legale, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

85. De altfel, dezacordul recurentei cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

86. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

87. La acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230*). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45*). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică

doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991*).

88. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Tatiana Mocanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (*04 septembrie 2023*) și prin urmare prin prisma art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, urmează a fi considerat inadmisibil.

77. În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Tatiana Mocanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni